

Att kommunicera landsbygdsutveckling

Information till ett byaråd

Niklas Almhager och Markus Fridell
Informationssökning och Omvärldsanalys, 120p

Institutionen för Innovation, Design och Produktutveckling

Examensarbete i informationsdesign, 10p

Examinator: Rune Pettersson

Handledare: Magnus Hoppe

Eskilstuna 2005-05-30

Registreringsnr: IDPIDEXc:05:61

Sammanfattning

Denna rapport avhandlar vårt arbete med att ta fram ett informationsmaterial åt Norra Skedevi byråd. i Byle/Ekesjö. Informationsmaterialets innehåll utgörs av en nulägesanalys, samt möjligheter och råd till framtida utveckling av bygden.

Målet med informationen var att uppnå hög trovärdighet hos målgruppen och att öka dess kunskap. För att kunna nå fram på ett effektivt sätt har vi anpassat innehållet och utformningen till målgruppens önskemål och behov. Dessa har vi bedömt utifrån en målgruppsanalys.

Arbetet diskuteras ur ett informationsdesignsperspektiv med fokus på ovan nämnda element. Vi har även gjort en ansats till att utreda informationssökningens betydelse för en kreativ informationsdesignsprocess slutresultat. Vi har ställt detta resonemang mot erfarenheter från det praktiska arbetet med informationsmaterialet. Det ledde fram till ett förslag till hur man skulle kunna se på informationsdesignsprocessen i framtiden.

Innehållsförteckning

Förord	7
Inledning	7
Bakgrund	8
Syftet med examensarbetet	9
Syftet med denna rapport	9
Syftesdiskussion	9
Frågeställningar	10
Avgränsningar	10
Disposition	10
Metod	11
Tolkning	11
Arbetsprocess	12
Den kreativa informationsdesignprocessen	13
Arbetsfördelning	14
Informationsinsamling	14
Intervjuer	14
Enkät	16
Skriftliga källor	16
Observationer	16
Metod- och Källdiskussion	17
Intervjuer	18
Enkät	18
Informationsdesign	19
Informationsdesign och informationsinsamling	20
Kommunikation	20
Informationsprojekt	21
Målgrupp	22
Trovärdighet	23
Sändare	23
Budskap och kontext	24
Informationsmaterialets utformning	25
Innehåll	25
Skola	25
Inflyttning	26
Lokalt näringsliv	26
Metodbeskrivning i informationsmaterialet	27
Språk	27

Diskussion	28
Examensarbetet	28
Informationsdesign	29
Källförteckning	31
Skriftliga källor	31
Litteratur	31
Övriga skriftliga källor	32
Elektroniska källor	32
Muntliga källor	33
Bilagor	34
Bilaga I - Protokoll från projektmöte	34
Bilaga II – Intervjumanus	39
Bilaga III - Enkät	40

Förord

Under 2004 lade Norra Skedevi byaråd ut ett uppdrag på exjobbpoolen på Internet för att få hjälp av studenter i sitt arbete med bygdens framtid.¹ Genom denna kanal kom vi i kontakt med uppdraget och beslutade oss för att göra detta som vårt examensarbete. Av oss efterfrågar de en nulägesanalys och en strategisk plan. Dessa ska visa på möjligheter för hur Byle/Ekesjö ska kunna uppnå sin vision om en levande bygd.

Inledning

I skuggan av västvärldens övergång från industrisamhälle till kunskapssamhälle kämpar landsbygdens små samhällen för sin existens. Människor som undrar om det är möjligt i framtiden, som mottot lyder, att *"hela Sverige ska leva"*.² Den generella situationen i Sverige har präglats av en urbanisering alltsedan skiftet från jordbruk till industri gjort sitt intåg. Denna trend dominerar fortfarande, men en kontraurbanisering äger även rum och flyttströmmarna går i båda riktningarna.³ Hur ser framtidens flyttströmmar ut och hur kommer de små landsbygdssamhällenas förutsättningar förändras?

Strax söder om gränsen mellan Södermanland och Östergötland, i Finspångs kommun, ligger samhället Byle/Ekesjö. Kommunens centralort Finspång ligger ca 5 mil söder om Byle/Ekesjö, medan avståndet till närmaste tätort, Vingåker är ca 6 kilometer. *"Närheten till Södermanland och Vingåker är påtaglig och kanske en naturligare kommunikationsväg för befolkningens rörelsemönster"*.⁴

Ca 250 invånare bor på denna plats med sitt prekära geografiska läge. På vilket sätt kan vi hjälpa Byle/Ekesjö? Har vi som studenter någon trovärdighet hos dessa människor? Kan vår information leda till en ny nivå i denna landsbygds utveckling?

---

¹ Rapport från Norra Skedevi Byaråds Höstmöte 2004-11-07

² www.bygde.net 2005-04-04

³ SOU 2003:29, sid.46

⁴ exjobb.sunet.se 2005-02-26

Figur 1. Byle/Ekesjö's placering i Sverige och Finspångs kommun.
Källa: Besökskarta Finspång 2004, Egen bearbetning

Bakgrund

Undersökningar har visat på att samhörigheten är starkare på landsbygden än i staden.⁵ Byle/Ekesjö utgör inget undantag. Att det finns en bra sammanhållning är något som flera informanter framhållit som en av fördelarna med att bo där. En viktig del för sammanhållningen är byrådet och de gemensamma aktiviteter de anordnar. Det mest välbesökta av dessa har varit bygdens starkaste man, men även midsommarfirandet är populärt.

I samband med ett landsbygdspolitiskt program i Finspångs kommun skulle information från de olika samhällena i kommunens landsbygd samlas in. De personer som lokalt arbetade med att ta reda på invånarnas åsikter ville ta tillvara engagemanget och startade Norra Skedevi Byråd (i fortsättningen byrådet).⁶ Inte långt efter byrådets bildande hotades byskolan i Byle/Ekesjö av

⁵ SOU 2003:29 sid.83

⁶ Intervju med Informant A och Informant C 2005-04-14

nedläggning. Frågan om skolans vara eller icke vara uppges sedan dess ha utgjort en enande kraft i bygden.⁷

Vid ett projektmöte 2004 utarbetade några medlemmar i byarådet en vision om hur man ville att Byle/Ekesjö ska se ut om 5-10 år. De prioriterade målen man enades kring var ”Leva och Bo” samt ”Lokalt Näringsliv” (se bilaga 1). med flera konkreta delmål under de båda övergripande målen. Vid projektmötet var deltagarantalet lågt. Endast tolv personer av totalt 259 invånare deltog och det var de som bestämde vart fokus för arbetet med bygdens framtid skulle ligga.⁸⁹

Byarådet önskar kortfattat en ökad inflyttning och förutsättningar för mer näringsverksamhet. Hur vi hanterat denna målsättning i vårt arbete utvecklas nedan.

Syftet med examensarbetet

Att identifiera förutsättningar för utveckling av Byle/Ekesjö i enlighet med byarådets vision. Resultatet av undersökningen presenteras i ett informationsmaterial med våra rekommendationer riktade till byarådet.

Syftet med denna rapport

Att diskutera examensarbetet ur ett informationsdesignperspektiv och redogöra för vår arbetsmetod.

Syftesdiskussion

Vårt arbete kan ses som tvådelat. Dels examensarbetet riktat till Norra Skedevi byaråd och dels en arbetsrapport till skolan. Dessa två delar har olika syften vilka vi redogör för nedan.

För att konkretisera förutsättningarna för arbetet samt skapa en ingång till informationsinsamlingen genererade vi ett preliminärt syfte. Detta innebar att utreda om byarådets vision och strategi överensstämmer med hur invånarna vill att Byle/Ekesjö ska se ut i framtiden.

Efter att ha genomfört ett antal intervjuer bestämde vi oss för att vår uppgift var att stödja dem som faktiskt arbetar aktivt för bygdens utveckling. Detta ledde oss fram till syftet med examensarbetet.

Syftet för examensarbetsrapporten är utarbetat från de frågeställningar som avser informationsdesignsaspekter.

---

⁷ Samtal med Informant G. 2005-02-27

⁸ Rapport från projektmöte i Ekesjö skola 2004-04-25

⁹ Ampak -02, SCBs befolkningsstatistik 2004-12-31

Frågeställningar

För att kunna uppfylla arbetets syften har vi identifierat följande frågeställningar som centrala.

- Av vilken karaktär är målgruppen för nulägesanalysen och den strategiska planen? Vilka är målgruppens utmärkande egenskaper i form av demografi, sysselsättning och livsstil?
- Hur ska informationsmaterialet tas fram och utformas för att budskapet ska nå fram till mottagarna på ett trovärdigt och informativt sätt? Hur kan det öka mottagarnas kunskap om kontexten till deras handlingsmiljö?

I det inledande skedet av arbetet fanns ytterligare en frågeställning:

- Hur vill människorna i Byle/Ekesjö att bygden ska se ut om 5-10 år?

Den första av dessa blev överflödigt i och med syftesförskjutningen i arbetet och föll bort i och med att det preliminära syftet avvecklats.

Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa arbetet till att behandla de tidiga delarna av den kreativa informationsdesignprocessen. På grund av detta begränsas empirin till det examensarbete vi utfört åt Norra Skedevi byaråd.

Deadline gentemot vår uppdragsgivare är satt till 7 juni 2005 vilket innebär att när denna rapport skrivs är uppdraget inte helt slutfört. Vi anser dock att det endast återstår mindre justeringar i rapporten till Byrådet.

Arbetet kommer att presenteras muntligt med audiovisuella hjälpmedel. Denna presentation behandlas dock inte i någon större utsträckning i denna rapport. Vi kommer heller inte genomföra någon utprovning av informationsmaterialet. Dessa avgränsningar har gjorts utifrån vårt fokus som beskrivits ovan samt deadline till uppdragsgivaren.

Disposition

Som upplägg för detta arbete har vi valt att börja med att beskriva den metod vi arbetat efter och arbetsprocessen så som vi ser den. Därefter sätter vi vår arbetsprocess i relation till den kreativa informationsdesignprocessen som beskrivits av Rune Pettersson.

Vi beskriver sedan mer precist hur informationsinsamlingen för examensarbetet gått till, varpå vi för en kritisk diskussion kring vårt val av metod och källor.

Informationsdesign beskrivs därefter och vi redogör för vilken plats informationssökning har inom området. Sedan visar vi hur informationsdesign verkat som underlag för informationsmaterialets innehåll och utformning.

Metod

Arbetet har i huvudsak bedrivits ur ett kvalitativt perspektiv. Det är ett lämpligt förhållningssätt då man studerar skeenden och processer, till skillnad från produkter eller resultat då man oftare arbetar från ett traditionellt, naturvetenskapligt perspektiv där man observerar, registrerar och mäter en mer eller mindre given verklighet.¹⁰ Ett kvalitativt perspektiv innebär också att vi i forskningsprocessen har befunnit oss nära det studerade objektet. Detta anser vi har varit av stor vikt i just detta uppdrag då en närhet till studieområdet har gett oss större möjligheter att tolka de egenskaper som karaktäriserar Byle/Ekesjö.

Reliabiliteten kan ibland bli lidande vid kvalitativa studier.¹¹ För att behålla hög reliabilitet i den kvalitativa studien har vi försökt att beskriva tillvägagångssättet detaljerat samt ha tydliga källhänvisningar. Även en källdiskussion bidrar till att höja reliabiliteten,¹² varför vi valt att ta med ett sådant avsnitt i rapporten. Med tydlig redovisning vill vi att man ska kunna följa vägen från insamlad information till rekommendationer och därmed uppfatta studien som tillförlitlig.

Nulägesanalysen har genomförts med en deskriptiv metod. Denna metod är lämplig då det handlar om att beskriva hur något är, samtidigt som resultatet kan användas som underlag till underlag för handlingar.¹³ Detta stämmer väl överens med examensarbetets syfte. Rekommendationerna bygger på kvalitativa tolkningar av det material som framkommit i nulägesanalysen.

Tolkning

Då vi inte sedan tidigare hade någon bild av Byle/Ekesjö kunde vi närma oss området med ett annat betraktelsesätt än de som de facto lever sina liv där. Vi tror att vi därför kunnat bilda oss en mer objektiv bild av regionen och betrakta den ur ett ”utifrånperspektiv”.

Under arbetets gång har våra kunskaper i ämnet förändrats och lett till ökad förståelse. Vi har med andra ord arbetat oss nedåt i den hermeneutiska spiralen, som grundar sig på tesen att erfarenheter och förförståelse ständigt förändras och påverkar varandra.¹⁴ I och med detta har också de tolkningar vi gjort av den insamlade informationen genomgått en utveckling. Man kan se en människas hela livserfarenhet och värderingar som förförståelse. Vi är alla styrda av normer och värderingar som präglar det paradigm som vi socialiserats in i, och dessa mönster påverkar all vår tolkning. Den explicita förförståelsen endast utgör en liten del av den totala, varför vi valt att inte redovisa vår förförståelse i denna rapport.

---

¹⁰ Backman, J (1998) sid.48

¹¹ Gustafsson, L (2005)

¹² Gustafsson, L (2005)

¹³ Ejvegård, R (1993) sid. 30

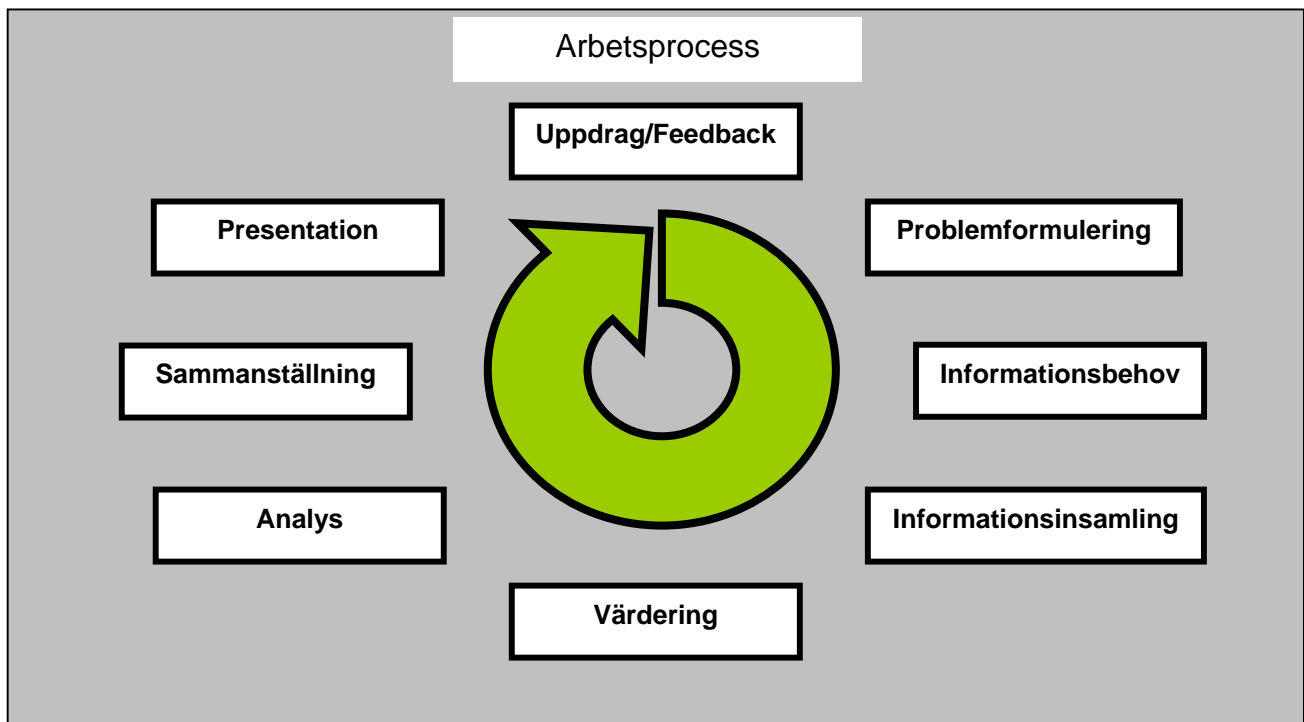
¹⁴ Thurén, T (1991) sid.59

Arbetsprocess

Som informationssökare/omvärldsanalytiker uppehåller vi oss i den kreativa informationsdesignprocessens (se nedan) tidiga steg. Vi fokuserar därmed på den information som ska samlas in, värderar den och sorterar ut det som ska användas i själva informationsmaterialet. Då uppdraget inbegriper en presentation av vad vi gjort innehåller arbetsprocessen även en kommunikativ del. Kommunikationen inleddes redan när vi kontaktade vår uppdragsgivare Hans Wallin, som representant för byrådet, och har sedan pågått kontinuerligt under hela processen. De frågor som rör examensarbetet som sådant har främst diskuterats med Wallin, men vi ser även intervjuerna som en viktig del av kommunikationen under projektet. Den avslutande rapporteringen sker via en skriftlig rapport och en muntlig presentation.

Vi skissade på förhand upp arbetsprocessen som vi tänkte oss den. Den skiljer sig inte nämnvärt från forskningsprocessen som Rune Pettersson beskriver den¹⁵ eller Informationscykeln som vi använt oss av i omvärldsanalyskurserna på Mälardalens högskola¹⁶. Vår process har åtta steg och nedan beskrivs de. Stegen avhandlas endast kortfattat, då de endast är tänkta att ge en översikt av hur vi arbetat.

De åtta stegen kan ses som en cykel eftersom det första steget i processen *Uppdrag* även kan vara utvärdering inför ännu ett varv. Som alla modeller är även denna en förenklad bild av verkligheten¹⁷. Därför har vi i modellen utelämnat den återkoppling som sker bakåt i cykeln då exempelvis ny insikt i ämnet föder nya informationsbehov (Jfr Rune Petterssons modell av forskningsprocessen i figur 3)

Figur 2. Arbetsprocessen. Modell över en arbetsprocess olika steg.

¹⁵ Pettersson, Rune, föreläsning Vetenskapliga metoder 2005-03-01

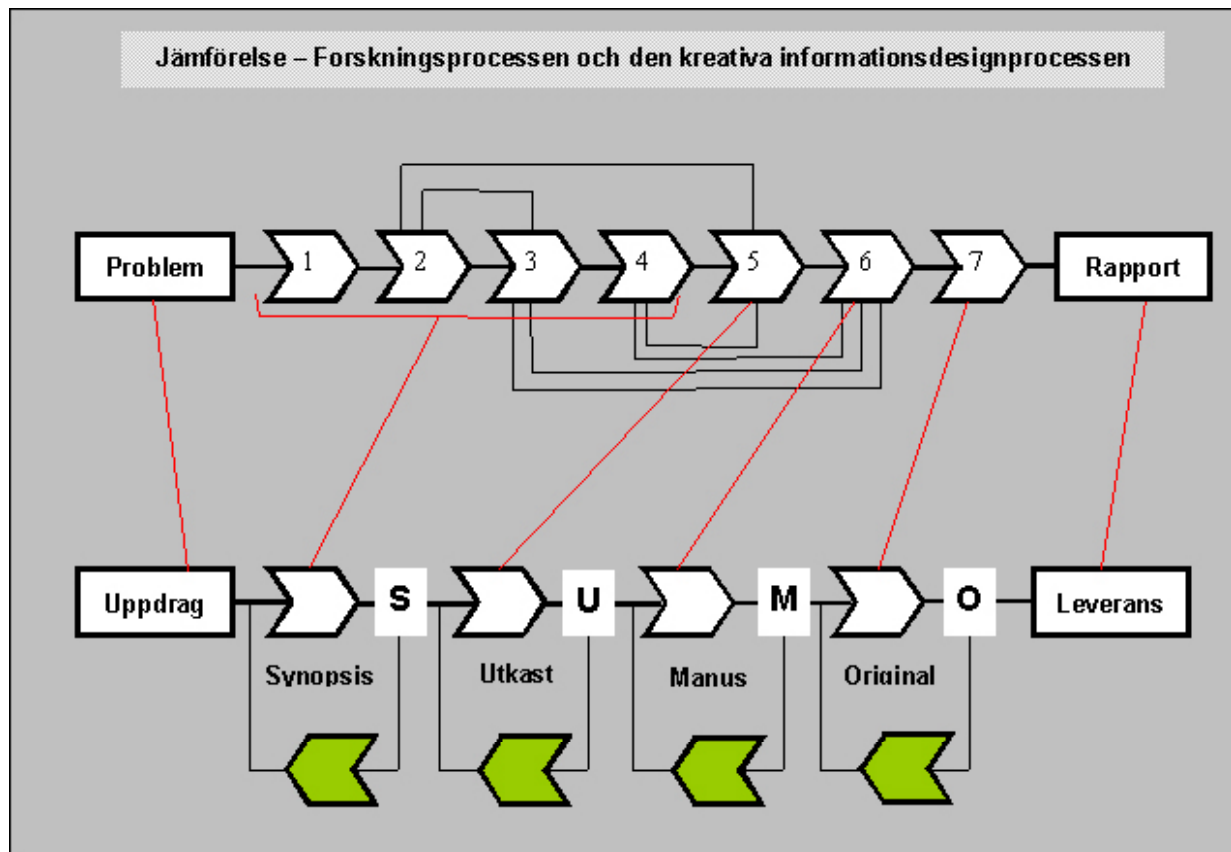
¹⁶ Hoppe, M, PowerPoint till introduktionsföreläsning i Informationssökning och Omvärldsanalys

¹⁷ NE.se sökord modell

Uppdraget måste klargöras vilket resulterar i ett syfte. Syftet sönderdelas sedan i en eller flera frågeställningar som utgör problemformuleringen. Utifrån den valda problemformuleringen identifieras vilka informationsbehov som föreligger. Här identifieras även möjliga källor. Den insamlade informationen värderas och sovras med hänsyn till frågeställningarna och källkritiska kriterier. Målet är att informationen ska vara riktig och relevant samt att mängden information ska vara hanterbar vid analysen. Slutsatserna från analysen sammanställs sedan för att slutligen presenteras. På institutionen för Innovation, Design och Produktutveckling vid Mälardalens högskola ligger tonvikten inom informationsdesign, enligt våra erfarenheter, på slutstegen i denna cykel. Vi anser dock att även de tidiga stegen är viktiga då det är där den kreativa friheten är störst och budskapets innehåll bestäms.¹⁸

Den kreativa informationsdesignprocessen

Vid framställning av verbovisuella budskap sätter man igång en kreativ process som i huvudsak innehåller fyra steg: *Analys och synopsis*, *Produktion av utkast*, *Produktion av manus* samt *Produktion av original*.¹⁹

Figur 3.
Jämförelse mellan forskningsprocessen och den kreativa informationsdesignprocessen.
Källa: Pettersson, R, Andersson, C och Olsson, B (2004), Egen bearbetning

¹⁸ Pettersson, R, Andersson C, Olsson, B (2004) sid.5

¹⁹ Pettersson, R Föreläsning Vetenskapliga metoder, Mälardalens högskola 2005-03-01

I analysfasen organiserar man arbetet, analyserar budskapet, analyserar målgruppen och deras speciella behov, samlar in nödvändig data och fakta, definierar syfte och mål samt väljer metod och medium för att förmedla det verbodisueella budskapet.²⁰ Detta steg kan jämföras med de fyra inledande stegen i forskningsprocessen som beskrivits av Pettersson. Dessa fyra steg är analys, projektplanering, litteraturstudier och insamling av data.²¹

I samtliga steg i den kreativa processen ingår återkoppling och utvärdering av det arbete man gjort, vilket i steget synopsis och analys främst innebär granskning av materialets innehåll och struktur.²²

Arbetsfördelning

I detta arbete har vi valt att utföra så gott som samtliga moment tillsammans. Dock har vi läst olika litteratur för att täcka in ett större område. Dessutom så har vi av uppenbara skäl genomfört telefonintervjuer enskilt. Även vid bearbetning av bilder och figurer har arbetet skett självständigt, men i ungefär lika stor omfattning.

All text som vi har producerat har vi gått igenom och redigerat tillsammans. Vid stora delar av textgenereringen har vi suttit vid samma dator och utvecklat innehåll och formuleringar.

Mot slutet av arbetet har vi skrivit parallellt på olika stycken. Dock har ingen generell ansvarsfördelning baserad på innehållets art skett (uppdelning mellan teori och empiri etc.). Den text som skrivits enskilt har sedan gått igenom av den andra parten. I och med detta och handledningsförfarandet har texten genomgått av båda ett flertal gånger.

Genom att inte dela upp arbetet i någon större utsträckning har vi hela tiden tvingats till diskussion. På så sätt har materialet ständigt behandlats och analysen uppdaterats löpande. Nedan följer även en noggrannare beskrivning av vårt förfarande vid informationsinsamlingen.

Informationsinsamling

Insamlingen av information till examensarbetet har främst skett genom fyra olika källtyper; intervjuer, enkät, skriftliga källor och observationer. Nedan beskrivs vårt tillvägagångssätt och våra förutsättningar för informationsinsamlingen.

Intervjuer

De som använts som respondenter för våra intervjuer är invånare i Byle/Ekesjö samt andra personer som enligt vår bedömning kunnat bidra med viktig information. Intervjuerna har skett både genom personliga möten, via telefon och via e-post. Telefonintervjuer och e-postintervjuer har vi använt vid de tillfällen då vi endast velat ha svar på vissa specifika frågor och då det inte varit möjligt med personliga möten av rent praktiska skäl.

---

²⁰ Pettersson, R (2002a) sid.43

²¹ Pettersson, R, Andersson C, Olsson, B (2004) sid.6

²² Pettersson, R Föreläsning Vetenskapliga metoder, Mälardalens högskola 2005-03-01

För att kunna bilda oss en uppfattning om invånarnas önskemål och förhoppningar har vi genomfört sju intervjuer med personer från bygden. Därutöver har tre personliga intervjuer genomförts med representanter för aktörer som vi bedömt som viktiga för kontexten. Dessa var två representanter för Finspångs kommun samt verksamhetschefen för ett landsbygdsprogram i regionen.

Telefonintervjuerna har varit ca tio till antalet och gjorts med personer som kunnat lämna kompletterande information i mer specifika frågor. Vi har också gjort fem förfrågningar via e-post och erhållit två svar.

De personliga intervjuerna har varat i genomsnitt ungefär en timme. Variationer i tid har förekommit framförallt med anledning av respondenternas benägenhet att delge oss information. Vad gäller telefonintervjuerna har tiden för dem varierat med informationsbehovets art.

Intervjuerna har varit semistrukturerade med ett frågeunderlag som syftar till att sätta igång ett samtal som innefattar följdfrågor. Eftersom vi gjort flera intervjuer har vi också kunnat förfin våra frågor utefter erfarenhet från tidigare intervjuer.

Intervjuerna har utförts kvalitativt, vilket vi anser lämpligt då kvalitativa intervjuer fungerar väl för företeelser som inte är viktiga på grund av sin kvantitet eller omfattning utan på grund av kvalitativa egenskaper.²³ Intervjuerna har vi så långt det går försökt att utföra i miljöer där vi tror att respondenterna känner sig bekväma, vilket oftast inneburit deras hem eller arbetsplatser. Intervjuplatserna har valts så att de utgör ett så litet fysiskt motstånd som möjligt vilket kan få respondenten att känna sig betydelsefull²⁴.

Vi valde att inte spela in intervjuerna, då det kan hämma en respondent som inte är van vid intervjusituationer. Respondenter har ofta lättare att uttala sina tankar och föra ett mer avslappnat samtal i frånvaro av en *"obeveklig registrator"*, som inspelningsutrustning kan uppfattas som.²⁵

Vi har båda varit närvarande och fört anteckningar vid alla intervjuer. Detta kan ha inneburit en fördel eftersom vi troligtvis har uppfattat mer av respondenternas utsagor än vad en person själv skulle ha klarat av. Som vi anat i förväg gjorde vi vid intervjuerna olika urval kring vad som var viktigt av respondenternas utsagor, vilket medförde att det fanns skillnader i anteckningarna och de kompletterade varandra. När anteckningarna sedan sammanställdes innebar detta tillvägagångssätt en fördel jämfört med att spela in intervjuerna. Utskrifter av hela intervjuer riskerar att bli ett mekaniskt arbete utan reflektion, men för oss började den hermeneutiska processen, vår tolkning av innehållet, redan vid sammanställningen av intervjumaterialet.

De nackdelar som vi innan genomförandet ansåg finnas var dels att man kan missa att anteckna något och dels att vi som undersökare påverkar materialet genom urval i ett tidigt skede. Vi anser att fördelarna vägde över och bedömer att den valda metoden även har inneburit tidsvinster. På så sätt har vi kunnat genomföra ett större antal intervjuer och därmed fått ett fylligare material att arbeta med.

---

²³ Jacobsen, J K (1993) sid.19

²⁴ Jacobsen, J K (1993) sid.190

²⁵ Matteoni, M (1997) sid.31

Respondenterna har valts dels på rekommendationer från vår kontaktperson i Byle/Ekesjö, men vi har även själva gjort ett kompletterande urval. Det innebär att vi som forskare har valt respondenter som vi tror kan tillföra nya perspektiv på forskningsfrågan, dessa respondenter har framkommit vid intervjutillfällena. Att helt förlita oss till rekommenderade källor tror vi skulle ge en bild som i hög grad var påverkad av vår kontaktpersons ståndpunkt i ämnet.

Enkät

I ett tidigt skede av arbetsprocessen gick en mindre enkätundersökning ut till samtliga hushåll i Byle/Ekesjö (ca 150 st), dock erhöll vi endast 13 svar.²⁶ Enkäten arbetades fram i samband med att vi skickade ut en kort presentation av oss själva och vårt arbete. Avsikten med enkäten var att bredda respondentkretsen och förhoppningsvis ge en mer övergripande bild av invånarnas syn på bygdens situation. Tanken var att den skulle ge oss en snabb överblick av invånarna och eventuellt hjälpa oss att hitta nya respondenter. Enkäten har vi inte sammanställt kvantitativt utan enbart använt för att öka vår kännedom om vår målgrupp i allmänhet.

Enkäten distribuerades av vår kontaktperson i byarådet, Hans Wallin, med bil till hushållens brevlådor. Den fanns även utlagd på Byles hemsida²⁷ där de som så önskade kunde besvara den i elektronisk form via e-post. Övriga hänvisades att lämna svar i Hans Wallins brevlåda. En respondent valde att svara via e-post, en lämnade enkäten då vi genomförde en personlig intervju medan övriga lämnade ifyllda enkäter på den anvisade platsen.

Skriftliga källor

Utöver intervjuer och en enkät har vi använt oss av artiklar, rapporter och statistik som vi nått genom sökningar i databaser. Detta gjordes för att kunna sätta in Byle/Ekesjö i ett större sammanhang och se hur Byle/Ekesjö kan placeras in i den strukturuomvandling med förskjutning från landsbygd till stad som pågår i Sverige.²⁸ För att orientera oss i problematiken har vi gjort litteraturstudier. Tidigare forskning har i examensarbetet hjälpt oss att undvika misstag och gett idéer till lösningar på problem. Vi började redan tidigt i processen att läsa in oss på glesbygdsutveckling i rapporter och genom mediascanning²⁹.

Observationer

Förutom skriftliga och muntliga källor har vi samlat kvalitativa primärdata via observationer av sociala- och geografiska fenomen. Genom dessa har information tillkommit som hade varit svårt att få fram på annat sätt. Det har också inneburit fördelen att vi kunnat göra granskningar utan att behöva lita till andra personers värderingar. Detta kan annars vara en grund till förvrängningar av fakta.³⁰

---

²⁶ Samtal med Informant D, 2005-04-12

²⁷ www.byle.info

²⁸ Burell, H Göteborgs-Posten, 2001-10-29

²⁹ Lindgren, M, Bandhold, H (2003) sid.17

³⁰ Thurén, T (2001) sid.34

Metod- och Källdiskussion

Under hela arbetsprocessen har vi försökt att göra medvetna urval vid valet av källor för informationsinsamlingen. Det innebär att vi gjort en källkritisk värdering där vi tagit hänsyn till källans ståndpunkt i den aktuella frågan.³¹ Detta har varit en viktig omständighet för oss att ha i åtanke vid värderingen av den insamlade informationen.

Vi har också i största möjliga mån försökt att använda oss av primärkällor i vårt arbete. I vissa fall har detta inte varit möjligt då skriftliga primärkällor inte funnits att tillgå och människor inte varit anträffbara. Skillnaden mellan primär- och sekundärkällor är att primärkällor är ursprungliga källor medan sekundärkällorna har traderats.³² Vid värderingen har vi försökt bedöma såväl primär- som sekundärkällans tillförlitlighet. Vi har generellt sett varit mer försiktiga med att dra slutsatser under analysen utifrån information från sekundärkällor.

Det finns alltid en risk att en källa är tendentiös och därför rekommenderas det att information bekräftas av två av varandra oberoende källor.³³ Detta har vi särskilt betänkt när det inte handlat om konkreta fakta eller rört sig om personliga åsikter. Exempelvis har vi vid insamlingen av information om den lokala bostadsmarknaden haft kontakt med olika mäklare samt en bank. Även vid urvalet av intervjupersoner för information om förhållanden i bygden har detta varit ett kriterium.

I de frågor vi stött på under arbetets gång där vi kunnat se att det finns konkurrerande intressen har vi tagit del av båda sidors argument. Vi har försökt sätta oss in i respektive parts ekonomiska, sociala och politiska kontext. Detta är en viktig del av den kritiska utgångspunkt man bör ha vid forskningsarbete.³⁴ Då den som sprider information själv är part i målet, finns det anledning att misstänka att han eller hon låter sina egna intressen gå före sanningen.³⁵ En situation där vi ansåg detta vara viktigt var i skolfrågan, där beslutsfattare på kommunen och invånarna i Byle/Ekesjö hade vitt skilda åsikter. Genomgående har dessa parter åsikter skilt sig åt, varför det varit viktigt för oss att förstå båda sidor.

---

³¹ Hoppe, M, grupphandledning 2005-04-25

³² Thurén, T (2001) sid.34

³³ Thurén, T (2001) sid.49

³⁴ Olaisen, J, Munch-Petersen, E, Wilson, P (1996) sid.37

³⁵ Thurén, T (2001) sid.63

Intervjuer

Vid vissa av intervjuerna hade vi avsatt för lite tid, vilket ledde till att vi tvingades avbryta dem i förtid. Som helhet anser vi oss dock ha fått fram den information vi varit ute efter från intervjuerna. Den del vi upplevt som svårast är tolkningen av intervjumaterialet. I denna situation har vi varit medvetna om att respondenterna kan vara benägna att försköna bilden av situationen i Byle/Ekesjö inför oss som utomstående. Detta fenomen har Thurén beskrivit enligt nedan.

”Även om andra inte är närvarande vid intervjun kan deras osynliga närvaro märkas. Det är särskilt viktigt i ett samhälle där sammanhållningen är stark. En intervju i hemmet ökar... trycket att visa upp ’respektabla’ hemcentrerade ideal...”³⁶

Enkät

På den enkätundersökning vi genomförde var svarsfrekvensen låg. Endast 13 svar på 150 utskickade enkäter kan ses som ett tunt underlag. Då enkätsvaren varit anonyma har vi inte kunnat kontrollera vilka som svarat. Därmed har vi inte någon uppfattning om eventuell snedfördelning eller orsak till bortfall.

Vi hade redan innan enkäten skickats ut räknat med låg svarsfrekvens eftersom det är svårt att i ett brev motivera den tillfrågade att öppna sig för en anonym undersökare och att man därför får räkna med att många människor väljer att inte besvara postenkäter.³⁷ Dessutom kan distribution både ut och in ha utgjort en hindrande faktor på svarsfrekvensen. Vi tror att många kan ha struntat i att besvara enkäten då respondenterna själva var tvungna att göra en insats för att tillhandahålla oss svaren. Eftersom svaren inte använts för att dra några generella slutsatser ser vi ändå att enkätsvaren har kunnat bidra med viktig information till vårt arbete. De negativa effekterna har således begränsats till att vi inte fått ta del av fler invånares åsikter och idéer.

---

³⁶ Thurén, T (2001) sid.57

³⁷ Andersson, Bengt-Erik (1985) sid.35

Informationsdesign

Informationsdesign är ett ämnesområde under uppbyggnad. Det innebär att många olika skolor utvecklas parallellt vilket försvårar för den oinvigde att närma sig ämnet. Ett steg i rätt riktning skulle, i vår åsikt, vara en större konsensus kring vad ämnet innefattar.

Från flera håll erbjuds vi olika definitioner av informationsdesign. International Institute of Information Design definierar ämnet så här.

"Information design is the defining, planning, and shaping of the contents of a message and the environments it is presented in with the intention of achieving particular objectives in relation to the needs of users."³⁸

Rune Pettersson, professor i informationsdesign på Mälardalens högskola har en annan definition.

"Begreppet informationsdesign... omfattar ett helhetsperspektiv på studier av teknik och processer för utformning och användning av informationsmaterial."³⁹

Även Robert E. Horn, gästforskare på Stanford University, Center for the study of language and information, har definierat begreppet

"The art and science of preparing information so that it can be used by human beings with efficiency and effectiveness"⁴⁰

Ytterligare en definition får vi av Westendorp och van der Waarde i Information Design Journal.

"The art and the science of presenting information so that it is understandable and easy to use"⁴¹.

Det som är gemensamt för de olika ståndpunkterna är det fokus som finns på användandet av information och att utformningen ska underlätta för mottagaren. Pettersson poängterar att man inom informationsdesign inte ser sändarens uppgift som fullgjord förrän mottagaren tagit emot och förstått meddelandet⁴². Hur meddelandet i sig kommer till, i fråga om innehåll, tycks inte ingå i ämnesområdet, enligt de tre senare definitionerna. Dock kan detta läsas in i annan text om man tittar utanför definitionernas ramar. Ett exempel på detta är citatet från Rune Pettersson som återfinns under nästa rubrik.

Den enda av definitionerna som inbegriper detta är IIID's, där man talar om att definiera, planera och utforma ett meddelandes innehåll, vilket vi har tolkat som att de uppfattar informationsinsamling och värdering som en viktig del av informationsdesignsprocessen.

---

³⁸ www.iiid.net, 2005-04-20

³⁹ Enblom, L och Pettersson, R (2005) sid.9

⁴⁰ Jacobson, R (ed.) (1999) sid.15

⁴¹ Westendorp & van der Waarde, Information Design Journal 11:2/3

⁴² Pettersson, R (2002a) sid.iii

För de svar vi söker i detta arbete och vårt fokus i processen har vi funnit störst släktskap i idéer i just denna definition. Detta eftersom vi upplever att de andra definitionerna marginaliserar informationsinsamlingens roll och därmed innehållet i informationsmaterialet. Detta resonemang behandlas i nedanstående stycke.

Informationsdesign och informationsinsamling

Enligt Peter Simlinger, Director International Institute for Information Design, är informationsinsamling en viktig del av designarbetet. Informationsdesignern måste förstå vad han/hon designar för att kunna göra ett bra arbete. Ju mer komplext ett ämne är desto viktigare blir det för informationsdesignern att förkovra sig i ämnet, vilket kan ske genom informationsinsamling. Det kan jämföras med att ha kunskap om mediet man ska använda i kommunikationen och vilka mottagare informationen rikts till.⁴³

Pettersson hävdar att ingen grafisk presentation blir bättre än de data som finns tillgängliga.⁴⁴ Med termen data menas *”representationer av fakta, begrepp eller instruktioner som är lämpade för överföring, tolkning och bearbetning utförd av människor eller av automatiska hjälpmedel.”*⁴⁵

Att datan är grundläggande för slutresultatet borde även gälla andra former av informationsmaterial som exempelvis text och ljud. Vid en sådan tolkning innebär det att informationsinsamlingen är en helt avgörande del för slutprodukten kvaliteten. Vid sökning kring området informationsdesign på Internet och i databaser är det dock väldigt svårt att hitta texter där denna relation behandlas. Allt som oftast ses informationsdesign enbart som grafisk formgivning. Visserligen nämns ibland informationssökande, men det är då bara i förbifarten på väg mot den del man anser viktig; grafisk design. Denna syn delas även delvis av Rune Pettersson som säger att informationsinsamling är ett delmoment inom informationsdesign, men det centrala är hur man presenterar information så att mottagarna förstår.⁴⁶

Kommunikation

Information kan betraktas på två olika sätt. Det ena sättet är att information handlar om semiotik och överföring av meningsbärande budskap medan det andra handlar om att minska osäkerhet hos mottagaren av informationen.⁴⁷ Osäkerhet har sin grund i problematiska situationer där individens kunskap är otillräcklig. Vi ser den senare beskrivningen som bäst överensstämmande med vårt examensarbets syfte. Vi vill öka invånarnas kunskap och därmed minska deras osäkerhet kring bygdens framtid.

---

⁴³ Simlinger, P, Director International Institute for Information Design (IIID), E-postintervju 2005-04-29

⁴⁴ Pettersson, R (2003) sid.125

⁴⁵ Pettersson, R (2003) sid.125

⁴⁶ Pettersson, R, Professor i informationsdesign, Mälardalens högskola, E-postintervju 2005-05-10

⁴⁷ Olaisen, J, Munch-Petersen, E, Wilson, P (1996) sid.89

En mottagares kunskapsstillstånd kan preciseras för att utgöra underlag vid en specifik problemsituation. När en individ upplever sig sakna tillräcklig kunskap för att exempelvis kunna välja handlingsalternativ, lösa ett problem eller uppnå ett mål och inte kan klara detta enbart genom att tänka själv uppkommer ett tillstånd av osäkerhet. Denna osäkerhet kan minskas genom att individen tillägnar sig information och på så sätt uppnår en förändring i sitt kunskapsstillstånd.⁴⁸

Information kan alltså öka mottagarnas kunskaper, som utgör underlag för beslut i en specifik situation, vilket kan visas med denna enkla ekvation enligt Brookes modell.⁴⁹

$$K(S)+\Delta I=K(S+\Delta S)$$

Ekvationen visar att kunskapsstillstånd hos mottagaren ($K(S)$) ändras till ett nytt kunskapsstillstånd ($K(S+\Delta S)$) när information (ΔI) tillförs. All information tillför dock inte ny kunskap, det är bara sådan information som inte redan finns lagrad i minnet som bidrar till att förändra kunskapsstillståndet hos mottagaren. Vårt informationsmaterial till byrådet skulle i ekvationen utgöras av ΔI . Därför har vi sett det som en viktig del av vår uppgift att materialet innehåller för målgruppen ny information, som påverkar deras kunskapsstillstånd.

Människor använder information om sin kontext som underlag för att fatta beslut. Informationsbrister kan många gånger leda till att dåliga beslut fattas. Det är ofta inte avsaknaden av information som är boven i dramat, utan att inte rätt information når rätt person vid rätt tidpunkt.⁵⁰ Det är alltså inte enbart informationens innehåll i sig som är viktig utan även överföringen av den. Inom informationsdesign ligger tonvikten på att mottagaren ska förstå informationen för att kunna använda sig av den vid en praktisk situation.⁵¹ Där upplever vi det dock som att det centrala är själva meddelandets utformning, medan övriga för överföringen viktiga delar är något underordnade. Det är just denna brist som vi upplever att informationsdesign lider av.

För att förmedla rätt information har vi gjort ett urval och på så sätt anpassat informationens innehåll till en specifik målgrupp. Målgruppen som vi bedömer vara lämpligast att rikta oss till är byrådet. Vad gäller tidsaspekten har vi haft begränsad möjlighet att påverka den, då all information ska presenteras vid ett och samma tillfälle som bestämts gemensamt av byrådet och kommunen.

Informationsprojekt

Ett informationsprojekt kräver kunskap inom många områden och flera olika kompetenser som exempelvis, projektledare, sekreterare, områdesexperter, grafiska formgivare, fotografer, översättare, informationssökare, redaktörer, redigerare, kommunikatörer och pedagoger.⁵² Vi har främst kunskap inom informationssökning, men i detta projekt tar vi även rollen som projektledare, redigerare och kommunikatörer. Vi har också försökt skaffa oss djupare kunskap inom områdena kommunikation och landsbygdsutveckling för att kunna agera som någon form av områdesexperter.

---

⁴⁸ Olaisen, J, Munch-Petersen, E, Wilson, P (1996) sid.97

⁴⁹ Olaisen, J, Munch-Petersen, E, Wilson, P (1996) sid.94

⁵⁰ www.kmworld.com, 2005-04-20,

⁵¹ Pettersson, R (2002b) sid.6

⁵² Pettersson, R (2002a) sid.39

Informationssökare och områdeexperter ska bistå med den information som utgör underlag för informationsmaterialet.⁵³ Det är i egenskap av dessa roller som vi ämnar ta fram en synopsis med den information och fakta som krävs för att kunna utforma ett informationsmaterial om ämnet.

Informationsmaterialet som tas fram måste anpassas och struktureras efter målgruppens specifika behov. Sändaren måste försöka att så tidigt som möjligt i informationsdesignprocessen utreda tre punkter⁵⁴:

- Definiera syftet med budskapet.
- Definiera mottagaren eller mottagarna av budskapet.
- Definiera den lämpligaste presentationsformen för budskapet.

Budskapets syfte kan exempelvis vara utbildning, underhållning, instruktion, information, beteendeförändring, beslutsfattande eller att leda till handling.⁵⁵

Informationen som sändaren förmedlar måste vara relaterad till de övergripande målen inom en organisation. Därför är det viktigt att sändaren intar ett helhetsperspektiv och arbetar på ett strukturerat sätt.⁵⁶ Med anledning av detta bygger informationsmaterialet som vi har arbetat fram till stora delar på byrådet vision.

Målgrupp

Vad gäller mottagarna av budskapet måste sändaren betänka målgruppens ålder, kön, kulturella-, ekonomiska-, historiska-, politiska-, religiösa och sociala faktorer samt vilken mängd data som ska användas. Sändaren måste även väga in att det inom målgruppen förekommer individuella skillnader och ta hänsyn till dessa.⁵⁷

Man kan skaffa sig en generell uppfattning om en målgrupps kunskapstillstånd. Det är dock omöjligt att få en exakt vetskap om olika människors kunskapsförhållanden och därför omöjligt att veta vilken effekt information kommer att få på enskilda individer.⁵⁸ Vi har för informationsmaterialets ändamål försökt att bilda oss en uppfattning om målgruppens karakteristika. Genom observationer, datainsamling och samtal med befolkningen i området gjorde vi en enklare målgruppsanalys efter levnadsbeskrivning.⁵⁹ Vi uppfattar det som att befolkningen kan delas in i två grupper; aktiva och passiva.

De egenskaper vi uppfattat att den aktiva gruppen karaktäriseras av är att de flesta är födda på 60-talet, har barn i skolåldern som de vill ge en bra uppväxt. Skolan är den absolut viktigaste frågan för dem. De har anknytning till bygden även om de är inflyttade, är aktiva i byrådet samt har intresse i bygdens fortlevnad och deltar i de aktiviteter som byrådet anordnar.

---

⁵³ Pettersson, R (2002a) sid.40

⁵⁴ Pettersson, R (2002a) sid.41

⁵⁵ Pettersson, R (2002a) sid.41

⁵⁶ Larsson, L-O (1993) sid.19

⁵⁷ Pettersson, R (2002a) sid.41

⁵⁸ Wersig, G (1975) refererad av Olaisen, J, Munch-Petersen, E, Wilson, P (1996) sid.93

⁵⁹ Pettersson, R (2003) sid.438

Den passiva gruppen å andra sidan deltar inte lika frekvent i byarådets arbete och tillhör en äldre generation än de aktiva. Det finns förvisso även en del yngre personer i bygden som är födda på 1970-talet eller senare. Vid intervjuer och observationer har vi dock fått uppfattningen att denna grupp utgör en mycket liten del av befolkningen. En av informanterna talar till och med om ett glapp mellan generationerna.⁶⁰

Vi har valt att inrikta vårt informationsmaterial mot den aktiva delen av befolkningen. Anledningen till att vi valt denna grupp är att de redan arbetar med Byle/Ekesjös framtid och därför troligtvis har lättare att ta till sig informationen samt är beredda att agera. I och med att de redan idag arbetar med frågor kring bygdens fortlevnad bör detta utgöra deras handlingsmiljö. Med det som grund tror vi att informationen har störst möjlighet att åstadkomma positiva effekter hos denna grupp eftersom hög tidigare aktivering och hög nuvarande aktivering bidrar till att skapa konstruktiva perspektiv.⁶¹

En långvarig fokusering på handlingsmiljön riskerar att leda till en avsmalnande verklighetsbild.⁶² Därför tror vi även att den information vi vill förmedla kan göra nytta som en motverkande kraft till den processen i och med att Byle/Ekesjö utgör en ny handlingsmiljö för oss och att vi därför kunnat se på bygden annorlunda. Förhoppningen är att vi ska bidra till att vidga mottagarnas perspektiv på situationen och få dem att se utanför sin nuvarande handlingsmiljö.

Vår tanke är att de sedan ska sprida budskapet vidare till den passiva gruppen. Vi tror att vår målgrupp har bättre möjligheter att göra detta effektivt än vad vi själva har, då de lever i en mer likartad verklighet och känner till varandras behov.

Trovärdighet

För att budskapet ska tas emot av mottagaren på avsett vis är trovärdigheten viktig.⁶³ Det finns flera omständigheter man måste beakta för att uppnå hög trovärdighet.

Sändare

I en kommunikationssituation har mottagaren tillit till ett meddelande som framförs av en sändare med hög trovärdighet. Hög trovärdighet hos sändaren kan framkalla känslor som tillit och förtroende hos mottagaren, samtidigt som mottagarna övertygas av budskapet i större utsträckning än om det förmedlats av en sändare med låg trovärdighet.⁶⁴ Hur hög sändarens trovärdighet är avgörs dock i slutändan av mottagaren och hur denne upplever sändaren. Logiska argument som baseras på fakta är användbara grepp då man vill uppnå hög trovärdighet som sändare. Det blir på så vis också enklare att påverka människors attityder.⁶⁵

---

⁶⁰ Intervju med informant F, 2005-04-15

⁶¹ Hamrefors, S (2002) sid.49

⁶² Hamrefors, S (2002) sid.50

⁶³ Hedquist, R (2002) sid.50

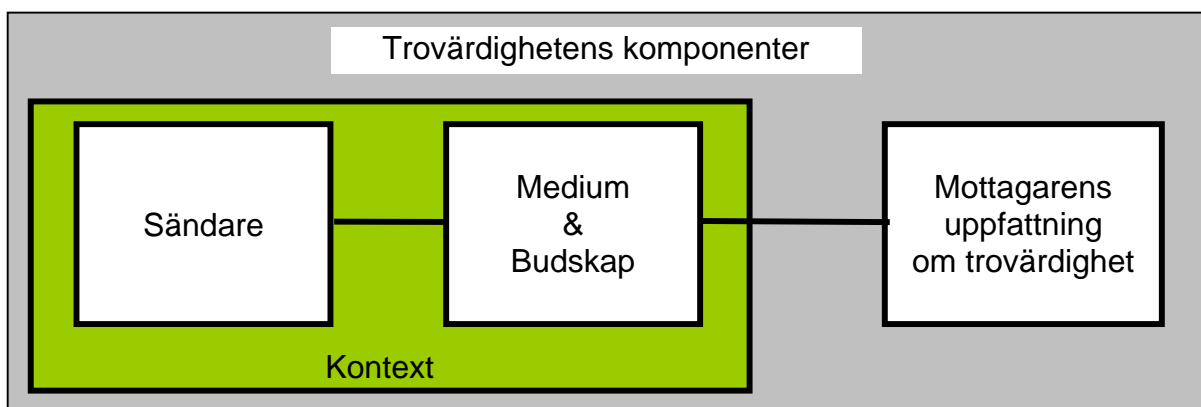
⁶⁴ Pettersson, R (2001) sid.31

⁶⁵ Linderholm, I (1997) refererad av Pettersson, R (2002) s 117f

Budskap och kontext

Vad som enligt Pettersson utmärker ett budskap med hög trovärdighet är först och främst att mottagaren kan förstå budskapet och kan tro på att informationen är korrekt. Informationen får därför inte avvika för mycket från mottagarens normala handlingsmiljö. Budskapet bör dessutom ha god struktur, övertygande argument, tydliga källhänvisningar och relevanta exempel.⁶⁶

Även presentationen av materialet är viktig ur trovärdighetssynpunkt för att kunna överbrygga fördomar och motstånd hos mottagarna. Människor litar generellt sett på personer som upplevs ha hög trovärdighet. Sändaren, budskapet och mottagaren är dock inte de enda aspekterna av trovärdighet. Enligt Pettersson kan mediet, och även den specifika kontexten vara viktiga i detta avseende. Alla dessa komponenter påverkar dels varandra, dels mottagarnas uppfattning om trovärdighet.⁶⁷

Figur 4. Trovärdighetens komponenter
Källa: Pettersson, R (2001), Egen bearbetning

⁶⁶ Pettersson, R (2002a) sid.120

⁶⁷ Pettersson, R (2001) sid.32

Informationsmaterialets utformning

Med informationens och målgruppens egenskaper i åtanke, gjorde vi bedömningen att en rapport var det lämpligaste sättet att förmedla informationen.

Då vårt material karaktäriseras av ett högt faktainnehåll, har det därför varit mer eller mindre självklart att redovisa det i rapportform. Vårt material skulle kunna presenteras på en mängd olika sätt, men, när uppdragsgivaren använder benämningar som strategi och analys utgår vi ifrån att de förväntar sig en rapport. Vi anser även att målgruppen kan tillgodogöra sig innehållet då det behandlar deras handlingsmiljö.

Som komplement till rapporten kommer vi att genomföra en muntlig presentation som är tänkt att leda målgruppen in i rapporten. Detta kan gynna arbetet som helhet, då människor lättare tar till sig information och omvandlar den till kunskap om de får den presenterad via flera olika kanaler.⁶⁸ Nedan behandlas dock endast den skriftliga rapporten.

Innehåll

Innehållsmässigt har vi inriktat oss på att behandla det som vi bedömer att mottagarna är intresserade av, då man har lättare att ta till sig information som man upplever som intressant och struntar i det andra.⁶⁹

I vår undersökning har vi kommit fram till att byarådet har en relativt god uppfattning om sin situation. De har ett brett stöd i sin operativa verksamhet vilket märks genom att det alltid finns frivilliga till hands när byarådet genomför ett arrangemang. Dessutom har de i och med visionsbyggandet och engagemanget av oss studenter börjat med ett strategiskt arbete. Våra rekommendationer har därför sin utgångspunkt i de idéer som byarådet själva beskrivit. I rapporten har vi genomgående valt att presentera både ny information och sådant som byarådet redan lyft fram. Detta för att underlätta vidarebefordran av informationen till den passiva delen av invånarna som inte är insatta i de frågor som byarådet driver.

I visionen som byarådet har tagit fram är tre områden prioriterade:

- Skolans fortlevnad
- Inflyttning
- Lokalt näringsliv

Skola

Ekesjö skola verkar i skuggan av ett mer eller mindre konstant nedläggningshot flera år tillbaka. Problemet är som för många andra landsbygdsskolor ett vikande elevunderlag. Underligt nog använder Finspångs kommun inte några ekonomiska

---

⁶⁸ Pettersson, R (2002a) sid.253ff

⁶⁹ Pettersson, R (2002a) sid.238

argument i diskussionen utan stödjer sig på pedagogiska skäl.⁷⁰ Undersökningar visar dock att inga märkbara pedagogiska fördelar finns med att gå i större skolor.⁷¹

Även om de flesta som är aktiva i byarådet har god insyn i skolfrågan har vi valt att i ett avsnitt beskriva situationen. Tanken med detta var att både bekräfta de aktivas uppfattning och att de oinvigda ska kunna tillgodogöra informationen. Dessutom redovisar vi frågan ur Finspångs kommuns synvinkel. Vi anser att det är nyttigt för de engagerade i skolfrågan att kunna ta del av och sätta sig in i kommunens argument utan att det sker i en konfrontation. Nu får de möjlighet att utan inverkan av prestige möjlighet att se det hela från kommunens synvinkel. Detta kommer förhoppningsvis öppna för bättre argumentation från Byle/Ekesjöbornas sida.

Inflyttning

Att få människor att flytta till Byle/Ekesjö är inte svårt så länge det finns lediga bostäder att tillgå. Denna tillgång är dock ytterst begränsad. Det låga prisläget gör att hus inte är till salu särskilt länge och att bygga nytt är idag så pass dyrt att många drar sig för det, särskilt när byggkostnaden överstiger marknadsvärdet.⁷²

Markägare i bygden har lagt förslag till kommunen om var de skulle vilja stycka av tomter för försäljning. Vi har förstått att det råder en stor osäkerhet inför avstyckning. Markägarna är rädda att de ska få betala fastighetsskatt för osålda tomter. Vi misstänker att det även finns emotionella hinder så som affektionsvärde när marken ärvts i generationer. Genom våra efterforskningar har vi förstått att det inte föreligger några formella hinder för att sälja tomter som ännu inte är avstyckade. I våra rekommendationer påtalar vi möjligheten att utforma ett prospekt vilket kan användas i marknadsföringssyfte. Detta skulle kunna reducera en del av markägarnas osäkerhet.

Lokalt näringsliv

Det finns en del mindre företag som är lokaliserade i Byle/Ekesjö, varav majoriteten verkar inom jord- och skogsbruk. De flesta företagen är också enmansföretag, varför de i dagsläget inte utgör någon grund för befolkningens sysselsättning. Många av invånarna i Byle/Ekesjö har därför sina arbetsplatser utanför bygden och pendlar till och från arbetet. Pendlingen sker mestadels norrut mot Vingåker och Katrineholm.

Hos befolkningen finns många idéer kring olika näringsverksamheter man skulle kunna utveckla. Den mest påtagliga flaskhalsen från idéer till realisering av dem utgörs av att tid och resurser saknas. Dessutom har de flesta redan sin försörjning genom anställning eller egna företag, vilket kan minska incitamenten att starta nya projekt.

---

⁷⁰ Intervju med Peter Fransson, ordförande i humanistiska nämnden, Finspångs kommun, 2005-04-15

⁷¹ Marklund, I (2000) sid.9

⁷² Telefonintervju med Håkan Björndahl mäklare på Mäklarringen 2005-05-02

Metodbeskrivning i informationsmaterialet

I informationsmaterialet till Byle/Ekesjö har vi valt att inkludera ett enklare metodavsnitt, vilket vi kallar för "Arbetssätt". Avsnittet syftar till att redogöra för mottagarna av budskapet hur vi gått tillväga under vårt arbete, vilka källor vi använt och hur vi kommit fram till rekommendationerna för bygdens invånare. Vi vill genom att beskriva vårt tillvägagångssätt uppnå klarhet i kommunikationen med målgruppen. Detta då de kan följa vår arbetsprocess och se att inga slutsatser krystats fram utan att det finns god grund för dem.

Redovisningen av vårt arbetssätt kan öka mottagarnas tillit till oss som sändare. Detsamma gäller det faktum att vi arbetat med ett område som ingår i mottagarnas handlingsmiljö kan öka graden av trovärdighet ytterligare. I och med hög trovärdighet kan vi minska fördomarna och motståndet hos mottagarna och på så sätt få dem att ta till sig budskapet. Detta ökar vår möjlighet att kunna påverka mottagarna på det sätt vi önskar.

Språk

Vad gäller språket i rapporten har vi försökt att anpassa det till målgruppen genom att använda ett relativt enkelt språk, där vi är sparsamma med invecklade ord. Detta val gjorde vi då utbildningsnivån i målgruppen varierar.

Vi har även försökt att anpassa de termer som används i rapporten. En av svårigheterna som en text ska övervinna är att mottagare kan ha olika kunskap om området och därför inte uppfattar de termer som används på samma sätt.⁷³ Det är vi som sändare som kodar budskapet vid framställningen av materialet och vi bedömde att en nyansering av begreppen var nödvändig för att uppnå hög förståelse hos de båda målgrupperna.

I informationsmaterialet riktat till Norra Skedevi byaråd har vi betecknat det geografiska området med Norra Skedevi. Detta val gjorde vi för att försöka få även dem som bor på landsbygden kring byarna Byle och Ekesjö att känna sig som en del av det behandlade geografiska området.

Mottagarens uppfattning bygger på tidigare erfarenheter och den terminologi man använder⁷⁴. Vid intervjuerna vi gjort är just Norra Skedevi det namn som förekommit.

För den målgrupp som examensarbetsrapporten är tänkt att läsas av har vi gjort bedömningen att det var lämpligast att använda termen Byle/Ekesjö. Norra Skedevi är ett alltför intetsägande område för en oinvid och Byle/Ekesjö blir mer precist och tydligt.

---

⁷³ Pettersson, R (2002a) sid.94

⁷⁴ Pettersson, R (2002a) sid.95

Diskussion

Denna avslutande diskussion har vi valt att dela upp i två delar, varav den ena behandlar examensarbetet specifikt och den andra delen ämnet informationsdesign på ett teoretiskt plan.

Examensarbetet

I arbetets inledningsskede hade vi som målsättning att utröna invånarnas önskningar och förhoppningar kring framtiden. Under arbetsprocessen ändrades vår uppfattning av situationen, och vi omvärderade vår utgångspunkt. Istället för att utgå från en generell bild av befolkningens viljor valde vi att arbeta med byrådets vision i centrum. De grundläggande frågorna var skolans förblivande, inflyttning till bygden och förutsättningar för lokalt näringsliv.

Som vi nämnt tidigare i texten gjorde vi denna förändring då det trots allt är byrådet som är den starkast drivande kraften i bygden och således bör ha mest nytta av den information vi vill förmedla.

Med grund i ovanstående resonemang föll det sig naturligt att vår målgrupp skulle var den aktiva delen av befolkningen i allmänhet och byrådet i synnerhet. De karaktäristika vi tagit hänsyn till vid utformningen av informationen är att de flesta är födda på 60-talet, och ser skolan som den absolut viktigaste frågan då de har barn i skolåldern som de vill ge en bra uppväxt. De tycks ha en gemensam önskan om mer liv och rörelse i bygden. Man menar att skolans existens i byn är en nyckelfaktor för att detta ska kunna uppnås. Genom att locka med en trevlig byskola och vacker natur hoppas man att barnfamiljer ska välja att flytta dit, vilket kan trygga skolans framtid på lång sikt.

De flesta har anknytning till bygden även om de är inflyttade, är aktiva i byrådet samt har intresse i bygdens fortlevnad och deltar i de aktiviteter som byrådet anordnar. De aktiviteter som redan nu finns i bygden, både spontana och arrangerade av byrådet upplever man som positivt. Att tillgängliga lokaler utnyttjas även på kvällstid är ett tecken på att bygden lever. Detta är något som görs redan nu, men skulle kunna göras i ännu större utsträckning i framtiden. Den enda lokalen som idag egentligen är tillgänglig för gemensamma aktiviteter är skolbyggnaden.

Ovanstående förhållanden är vad som bestämt informationsmaterialets innehåll och utformning. De genomgående målen har varit att mottagarna ska kunna förstå och ha nytta av informationen. Anpassningen efter målgruppen har inte varit problemfri, men har underlättats av att vi gjort många intervjuer och även träffat personer från målgruppen under andra, mindre formella, omständigheter. Detta har gjort att vi tillägnat oss mycket information om målgruppen utöver det som sagts vid intervjuerna.

För att uppnå hög trovärdighet vid kommunikationssituationerna har det avgörande för oss varit att tydligt redovisa var informationen kommit ifrån. Därutöver har vi varit noga med att visa upp en seriös inställning gentemot projektet och invånarna i bygden. Under hela projektets gång upplever vi att vi fått positiva reaktioner från invånarna, vilket borde borga för tillit och därmed högt förtroende för oss. Om de sedan faktiskt kan tillgodogöra sig informationen

och omvandla den till praktisk tillämpning ligger utanför detta arbetes tidsramar. Vår förhoppning är dock att så ska kunna ske.

Informationsdesign

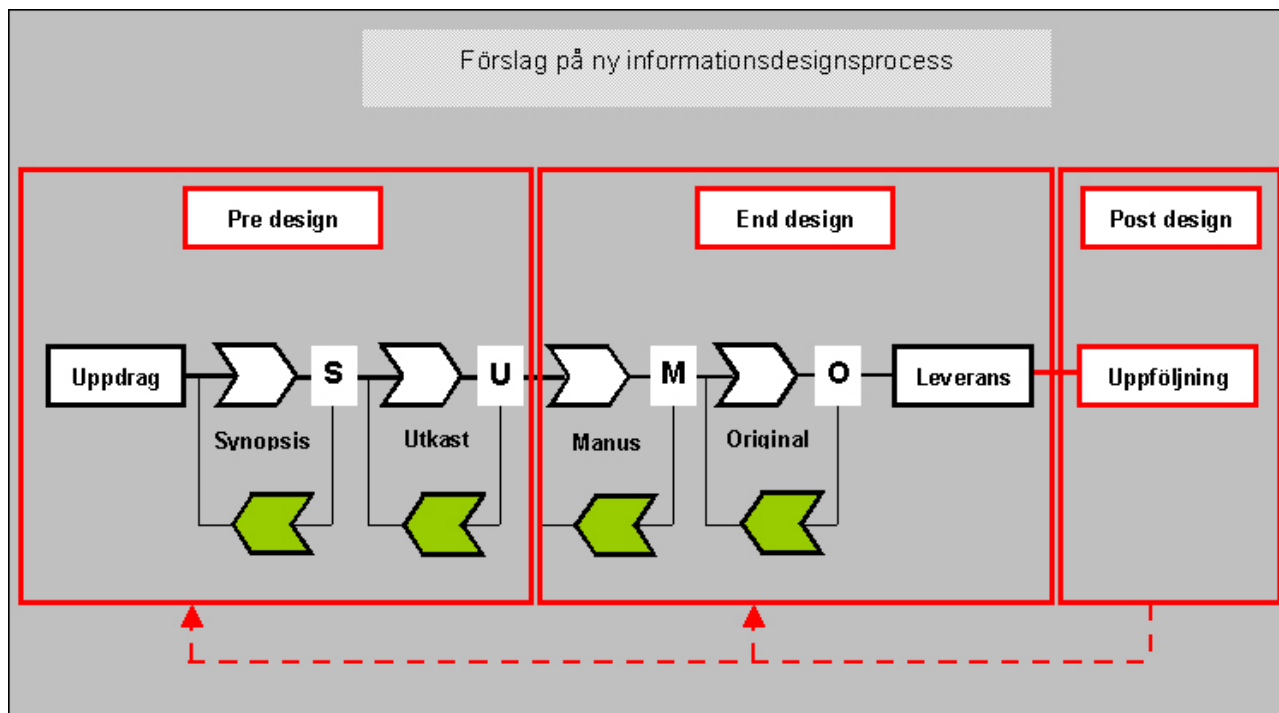
I allmänhet diskuteras informationsdesign utifrån designerns synvinkel. Att informationsdesign är ett ungt ämne men design/formgivning i sig är en uråldrig företeelse gör att fokus oftast ligger på grafiker/formgivare som nu måste ändra sitt sätt att arbeta, genom att ta in detta nya synsätt. Diskussionen förutsätter att processen inleds med att grafikern/formgivaren får ett material som ska formas. Ur vår synvinkel informationssökare är diskussionen haltande. Varifrån kommer det material som ska formas? Vem har bestämt dess innehåll? Som vi ser det fattas de första stegen i processen vilka innefattar att samla, sovra och kombinera information till ett innehåll.

Enligt vår uppfattning finns det en förväntan på den som kallar sig informationsdesigner att bemästra alla delar av den kreativa designprocessen. Detta innebär att den kompletta informationsdesignern då måste besitta kunskaper och färdigheter inom skrivarbete, layout, grafisk formgivning, illustration med mera.

Det är tydligt att det finns stora svårigheter med att en ensam person ska ha specialistkunskaper inom alla dessa områden. Vi ställer oss därför frågan om informationsdesign inbegriper ett alltför brett område med olika discipliner. Vi undrar om detta kan vara en orsak till att informationssökningen, som är viktig för informationsmaterialets innehåll, ofta glöms bort när man talar om informationsdesign.

Med denna förutsättning anser vi att informationsdesign som ämne står inför ett vägval för att kunna uppnå klarhet i begreppet och stärka sin position. Man kan antingen välja att smalna av ämnet så att det enbart inkluderar att hantera och utforma sammanställd information med funktionalitet för målgruppen i åtanke. Man skulle dock istället kunna göra ett fastställande att även informationssökning är en viktig del av ämnet och behandla informationssökningen och dess olika aspekter i större utsträckning i olika fora där informationsdesign behandlas.

En sådan utveckling kan öppna upp för en underdelning i fördesign (pre design), slutdesign (end design) och uppföljningsdesign (post design). I fördesign skulle de delar som inbegriper framtagandet av innehållet (så som informationssökning värdering av information textgenerering) kunna ingå. Detta skulle motsvara de tre första stegen i den kreativa informationsdesignsprocessen, *Uppdrag*, *Synopsis* och *Utkast*. I slutdesign skulle då fokus ligga på utformning och användarvänlighet (och innefatta layout och grafisk formgivning). Detta skulle då motsvara de tre sista stegen, *Manus*, *Original* och *Leverans*. Uppföljningsdesign skulle innefatta *utprovning* och *utvärdering*, och fokusera på mottagaren och dennes förståelse av informationen. (Se figur nedan)

Figur 5. Utveckling av Rune Pettersson kreativa process (våra förändringar rödmarkerade).
Källa: Pettersson, R, Andersson, C och Olsson, B (2004), Egen bearbetning

Den definition av informationsdesign som ges av IIID, och som vi använt som ansats i detta arbete är den som enligt vår mening är mest komplett. Som vi tolkat definitionen är den ett steg i riktningen att innefatta hela processen från början till slut.

Vår förhoppning är att framtida forskning kring informationssökningens betydelse för informationsdesign ska visa att insamling och förädling av information är en vital del vars inverkan på slutprodukten inte bör underskattas.

Källförteckning

Skriftliga källor

Litteratur

- Andersson, Bengt-Erik (1985) *Som man frågar får man svar – En introduktion i intervju- och enkätteknik*. Första upplagan, fjärde tryckningen. Rabén & Sjögren, Kristianstad
- Backman, Jarl (1998) *Rapporter och uppsatser*. Studentlitteratur, Lund
- Ejvegård, R (1993) *Vetenskaplig metod*. Studentlitteratur, Lund
- Enblom, L och Pettersson, R (2005) *Anvisningar och råd för examensarbete och C-uppsats i informationsdesign*. Version 2005-01-10. Mälardalens högskola, Eskilstuna
- Eriksson, Lars Torsten, Wiedersheim-Paul, Finn (1999) *Att utreda, forska och rapportera*. Liber Ekonomi, Malmö
- Hamrefors, Sven (2002) *Den uppmärksamma organisationen – Från business intelligence till intelligent business*. Studentlitteratur, Lund
- Jacobson, R (ed.) (1999) *Information Design*. The MIT Press, Cambridge, USA.
- Jacobsen, Jan Krag (1993) *Intervju – Konsten att lyssna och fråga*. Studentlitteratur, Lund
- Larsson, Lars-Olle (1993) *Totalinformation – en modell*. AffärsFörlaget Mediautveckling, Halmstad.
- Lindgren, Mats, Bandhold, H (2003) *Scenario planning – the link between future and strategy*. Palgrave Macmillan, New York.
- Matteoni, Mario (1997) *Fram med fakta - handbok i informationssökning med Internet*. Studentlitteratur, Lund
- Olaisen, Johan, Munch-Petersen, Erland, Wilson, Patrick (1996) *Information science – From the development of the discipline to social interaction*. Universitetsforlaget AS, Oslo
- Pettersson, Rune (2003) *Ord, bild & form – Termer och begrepp inom informationsdesign*. Studentlitteratur, Lund.
- Pettersson, Rune (2002a) *Information Design – An introduction*. Mälardalen university, Information Design
- Pettersson, Rune (2001) *Trovärdiga bilder*. Tryckindustri information, Solna
- Thurén, Torsten (2001) *Källkritik*. Elanders Gummessons, Falköping
- Thurén, Torsten (1991) *Vetenskapsteori för nybörjare*. Liber, Malmö

Övriga skriftliga källor

- Burell, H, *Tätorter*, Göteborgs-Posten 2001-10-29
- Finspångs kommun, *Besökskartan* 2004
- Gustafsson, Lisa (2005) *Lärdomar Seminarium 1- Vetenskapliga metoder*, Mälardalens högskola
- Hedquist, Rolf (2002) *Trovärdighet – En förutsättning för förtroende*. Rapport 182. Styrelsen för psykologiskt försvar, Stockholm
- Marklund, Ingrid (2000) *Skolan mitt i byn*. Glesbygdsverket, Östersund
- Pettersson, Rune, Andersson, Carina, Olsson, Bengt. (2004) *Paper presented at the 3rd CEPHAD-conference, The Centre for European Philosophy, Art and Design. March 16th, 2004, Bornholm, Denmark*
- Pettersson, Rune (2002b) *Information Design – A young discipline. Design Educators Forum of Southern Africa, National Conference, Clarens, South Africa, September 22-24, 2002*
- Rapport från projektmöte i Ekesjö skola, 2004-04-25
- Rapport från Norra Skedevi Byaråds Höstmöte, 2004-11-07
- Statens offentliga utredningar SOU 2003:29, *Mot en ny landsbygdspolitik*
- Westendorp, Piet, van der Waarde, Karel (2003) *Information design in transition*. Information Design Journal 11:2/3.

Elektroniska källor

- Ampak -02, Statistiska centralbyråns befolkningsstatistik
- Folkrörelserådet, Hela Sverige ska leva - www.bygde.net. 2005-04-04
- Exjobbpoolen - exjobb.sunet.se, 2005-02-26
- International Institute for Information Design - www.iiid.net/FrameSet.htm 2005-04-20
- KMWorld - www.kmworld.com/publications/magazine/index.cfm?action=readarticle&Article_ID=1725&Publication_ID=108, 2005-04-20
- Nationalencyklopedin – www.ne.se, 2005
- Pettersson, Rune, Professor i informationsdesign, Mälardalens högskola, E-postintervju 2005-05-10
- PowerPoint till introduktionsföreläsning i Informationssökning och Omvärldsanalys, KI1260, Hoppe, Magnus. <http://www.idp.mdh.se/personal/mhe01/Kurser/KI1260/index.htm>, 2005-05-13
- Simlinger, Peter, Director International Institute for Information Design (IIID), E-postintervju 2005-04-29

Muntliga källor

Björndahl, Håkan, mäklare på Mäklarringen, Telefonintervju 2005-05-02

Fransson, Peter, Ordförande i humanistiska nämnden, Finspångs kommun,
Personlig intervju 2005-04-15

Fundberg, Björn, Föreläsning min forskning 2005-03-10

Hoppe, Magnus,Handledning i samband med examensarbete 2005-03-29

Hoppe, Magnus, Grupphandledning i samband med examensarbete 2005-04-25

Informant A, Personlig intervju 2005-04-14

Informant C, Personlig intervju 2005-04-14

Informant D, Samtal 2005-04-12

Informant F, Personlig intervju 2005-04-15

Informant G, Samtal 2005-02-27

Pettersson, Rune Föreläsning Vetenskapliga metoder, Mälardalens högskola
2005-03-01

Bilagor

Bilaga I - Protokoll från projektmöte

Norra Skedevi Byaråd

RAPPORT FRÅN PROJEKTMÖTE 2004-04-25 I EKESJÖ SKOLA

INLEDNING

12 personer hade slutit upp till projektmötet i Ekesjö skola.

Bakgrunden till mötet är att Byarådet fattat ett beslut om att försöka utveckla bygden och undanröja hotet mot Ekesjö skola om nedläggning. Ett viktigt led i detta arbete är att locka näringsidkare och barnfamiljer till upptagningsområdet så att elevunderlaget för skolan ökar. En arbetsgrupp bestående av Anders Pedersén, Git Wasborg och Lotta Borgiel har bildats för att leda denna landsbygdsutveckling av Byle och Ekesjö.

Anders Pedersén hade av arbetsgruppen utsetts att leda projektmötet och han inledde med att presentera projektrapporter från liknande arbeten i andra kommuner.

Anders presenterade Arbetsgruppens förslag till arbetsform, som går ut på följande steg:

- Var står vi nu?
- Visioner – Hur ser det ut om 5-10 år?
- Vilka visioner skall vi satsa på ?
- Utse arbetsgrupper
- Utse bollplank

Anders berättade att den arbetsgrupp som bildats för frågor som rör konsthantverk redan börjat verka i denna projektförhållande. Fem visioner framkom vid första mötet och gruppen har bestämt sig för att satsa på att försöka förverkliga två av dem, hitta en lokal för konsthantverkarna och ordna en gammeldags marknadsdag efter bygatan.

De närvarande vid projektmötet om bygdens framtid presenterade sig och berättade om vad de kan tänka sig att hjälpa till med inom Byarådet och projektet. Presentationer dokumenterades och återfinns som bilaga till denna rapport. Bestämde att Lotta Borgiel och Hans Wallin, som båda har goda kontakter med universitets-/högskolemiljön, skulle lägga in förfrågningar i Ex-jobb poolen om någon studerande är intresserad av att genomföra en konsekvensanalys om skolans betydelse för bygden respektive en omvärldsanalys som kan nyttjas för att främja utvecklingen av näringslivet i Byle/Ekesjö.

Hans berättade att det finns en del pengar i Tisnarens Avrinnings Områdes Vattenvärn som kanske kan främja utvecklingen av bygden runt sjön.

Mötesdeltagarna delades in i tre arbetsgrupper och tillsammans nedtecknade vi följande:

VAD HAR VI IDAG?

- Skola
- Företagsamma människor
- Byaråd
- Bra boendemiljö – naturen, sjöar
- Idrottsförening
- Positiv anda
- Gott rykte
- Barnomsorg
- Kolonin
- Bastu
- Möjligheter till turism
- Badplats
- Båtplatser
- Fornminnen
- Rejmyre Glasbruk
- Bussar
- Tåg
- Nära till Stockholm, Örebro m fl städer
- Skavsta flygplats

VISIONER - HUR SER DET UT OM 5-10 ÅR?

Prioriterat av

Skola & barnomsorg säkrad	11 personer
Kolonin drivs och nyttjas lokalt	6 personer
Attraktivt område/inflyttning	3 personer
Lokalt näringsliv	1 person
Fritidssysselsättning för ungdomar	1 person
Kollektivtrafik	1 person
Trafiksäkerhet - vägrenar/cykelvägar	1 person
Hela vägar	
Positiv befolkningsstruktur	
Lediga tomter	
Nya hus	
Bra lekplats	
Datamognad	
Bredband	
IT-anpassat samhälle	
Hemsida	

Inkommande turism
Affär
Kulturevenemang
Hästnäring
Ekologisk odling
Brandvärn
Tillgångar som inte utnyttjas

De närvarande fick prioritera två visioner var och utfallet framgår ovan.

VILKA VISIONER SKALL VI SATSA PÅ?

Bestämdes att Byrådet i ett första skede skall satsa på att förverkliga de två visioner som prioriterades av flest närvarande dvs.

- Skola & Barnomsorg säkrad
- Kolonin drivs och nyttjas lokalt

Eftersom flera av de visioner som framkommit hänger ihop enades dock de närvarande om två bredare huvudrubriker på de två visionerna:

Leva och Bo

Skola/Barnomsorg
Lekplats
Fritidssysselsättning för ungdomar
Attraktivt område för inflyttning
Vägrenar och cykelvägar
Kollektivtrafik
Nya hus
Hela vägar

Lokalt Näringsliv

Kolonin
Inkommande turism
Hästnäring
Ekologisk odling
Kulturevenemang
Affär
Bredband

ARBETSGRUPPER

Leva/Bo

För skolan finns redan ett förvaltningsråd där Lotta Borgiel och Mats Lindkvist sitter med. Mötesdeltagarna var eniga om att Lotta och Mats även fortsättningsvis håller i skolkon- takterna.

Tony Johannesen undersöker dessutom vad det skulle innebära att göra Ekesjö skola till en friskola. Han har talat med personer som tidigare arbetat med den här typen av frågor och även med Skolverket. Tomas Persson och Klas Pettersson är också intresserade av att jobba med denna fråga.

Tony berättade att man idag för att få tillstånd att bilda en friskola måste specificera mer i detalj hur man tänker sig det hela. Man måste t ex ange vilka lokaler man avser använda och presentera en väl underbyggd elevprognos. Detta pga att man tidigare alltför lättvindigt beviljat tillstånd där ansvariga sedan inte gått iland med uppgiften.

Tony ser sitt arbete i första hand som ett försök att skapa ett hot mot kommunen. En friskola i Ekesjö skulle kunna ta över elever från andra områden i Finspångs kommun och även från andra sidan länsgränsen och därmed hota existensen för andra, kommunala skolor.

Konstaterades att ingen ny arbetsgrupp behöver bildas för skolfrågorna. Vi har redan Lotta och Mats i Förvaltningsrådet och Tony m fl som arbetar med konceptet friskola.

Git, Lotta och Clas anmälde sig till att arbeta med att marknadsföra Byle/Ekesjö som en attraktiv bygd för inflyttning. Marknadsföring kan genomföras i samarbete med markägare och byggföretag. Pressen kan bjudas in att skriva om möjligheter till bra boende i bygden, text läggs ut på Byarådets hemsida etc.

Tony anmälde sitt intresse för att arbeta med trafiksäkerheten i byn. Hans lovade ta upp frågan med repr från NCC som praktiskt genomför vägunderhållet och som Clas och han skulle träffa veckan efter mötet.

Git har påbörjat arbetet med att skapa en lekplats och där behöver en ny ansökan om Våg 21-pengar skickas in. Kristina hjälper till att fylla i ansökan. Git begär in offerter för anläggningsarbetet som skall bifogas ansökan.

Vad gäller fritidssysselsättning för ungdomar har Lotta och Mats en del förslag från ungdomarna om vad de vill köpa in. De lämnar sina förslag till Git.

Git ringer konkursförvaltaren för baracken vid skolan för att kontrollera hur ärendet fortskrider.

Lokalt näringsliv

Micke Eriksson och Hans Wallin anmälde sig till att arbeta med näringslivsfrågor där kolonin då är en viktig del. Ett första steg här är att ta reda på vem som är ägare och skicka in en intresseanmälan om att få köpa kolonin. Kanske skall

arbetsgruppen Micke/Hans också ordna ett sammanträffande för att få grepp om huruvida kolonin är till salu eller ej.

Micke betonade att vi bör tänka igenom hur vi skulle lägga upp arbetet vid ett köp av kolonin. Den är t ex inte vinterbonad och vi skulle få ett del fasta kostnader. Kan vi få in pengar till dessa kostnader? Hans undersöker om vi kan få Våg 21-pengar för köp av kolonin.

Anders efterlyste en lämplig lokal för konsthantverkarna i byn. Det bör vara ett ställe där man också kan ha ett sommarkafé och där några bilar kan stanna.

4-5 september är det Östgöta-dagarna och Byarådet har beslutat att lägga Starkaste mannen i bygden-festen i anslutning till dem. Det innebär att vi kan få ett litet bidrag för evenemanget och i förlängningen kan det bli till en bygdedag som kanske kan ge mer pengar.

AVSLUTNING

Bestämdes att Byarådets styrelse skall vara arbetsgruppernas bollplank. Arbetsgrupperna rapporterar en gång i månaden till styrelsen. Datum för nytt möte bestäms senare när vi ser hur arbetet går.

Enighet rådde om att vi behöver fler som arbetar med våra visioner. Bestämdes att styrelsen skall gå ut med ett flygblad till Byarådets medlemmar och bjuda in dem till att arbeta i de olika arbetsgrupperna. Kristina skickar underlag om bildade arbetsgrupper till Mats som lägger ut information på hemsidan.

Kristina Wallin

Bilaga II – Intervjumanus

1. Har du/ni närvarat vid Byarådets möten?
2. Känner du/ni till Byarådets framtidsvision från 2004?
3. Hur vill du/ni att Byle/Ekesjö ska se ut om tio år?
4. Vad är bra med att bo i Byle/Ekesjö?
5. Vad är dåligt med att bo i Byle/Ekesjö?
6. Finns det några outnyttjade resurser i trakten? Vilka?
7. Var arbetar du?
8. Är det ett problem att pendla? Hur har den möjligheten förändrats?
9. Hur är klimatet på den lokala/regionala arbetsmarknaden?
10. Hur länge har du bott här? Inflyttad? Hemvändare? Varför?
11. Vad har förändrats?
12. Upplever du gränsdragningen som ett problem? Tror du det skulle vara bättre för bygden om den hörde till Södermanland/Vingåker? Vilken ort är ”stan”?
13. Hur ser du på säsongsboende, är det potentiella inflyttare eller hindrar de inflyttning genom att köpa hus som annars kunde bebos permanent? Är det mycket sommargäster?
14. Vad skulle hända om det på kort tid flyttade in så många människor att de inflyttade är fler än de infödda?
15. Representerar Byarådet den allmänna opinionen i bygden?
16. Känner du till vilka kompetenser som finns i bygden?
17. Om friskola skulle vara Walldorf, skulle det vara en bra lösning?
18. Finns någon naturlig mötesplats eller gemensamma aktiviteter då man träffas? Skulle det vara bra med en mötesplats?

Lantbrukarfrågor

1. Hur har möjligheterna att bedriva lantbruk förändrats? Vad behövs för att det ska bli ekonomiskt realistiskt att bedriva lantbruk?
2. Finns det alternativa näringar du kan utveckla?
3. Finns det något samarbete mellan näringsidkare i bygden?

Bilaga III - Enkät

Främlingar i Byle

Hej. Vi är två studenter från Mälardalens Högskola som nu ska göra vårt examensarbete, vilket är avslutningen på en tre år lång utbildning.

Vi har fått i uppdrag av Norra Skedevi byaråd att göra en nulägesanalys och försöka se vilka resurser som finns i bygden, både i form av människor, materiella resurser och idéer. Vår kontaktman på plats är Hans Wallin.

Markus Fridell

016-516 748
070-262 54 51

Niklas Almhager

0152-194 04
070-282 75 27

Tanken är att detta projekt ska resultera i en strategisk plan för att kunna hålla bygden levande.

För att få information till vårt arbete kommer vi under de närmaste veckorna att befinna oss i Byle med omnejd och genomföra ett antal intervjuer.

Som ett första steg följer en enkät med denna korta presentation. Vi skulle vara mycket tacksamma om ni tog er tid att besvara frågorna.

Enkätfrågor

1. Har du/ni närvarat vid Byarådets möten?

---

2. Känner du/ni till Byarådets framtidsvision från 2004?

---

3. Hur vill du/ni att Byle/Ekesjö ska se ut om tio år?

---

4. Vad är bra med att bo i Byle/Ekesjö?

---

5. Vad är dåligt med att bo i Byle/Ekesjö?

---

6. Finns det några outnyttjade resurser i trakten? Vilka?

Ont om plats? Skriv på baksidan
Ni får givetvis vara anonyma i enkäten
Den ifyllda enkäten lämnas i Hans Wallins brevlåda